

Kommunfullmäktige

Svar på motion av Anders Alftberg (SD): Utöka antalet timmar i förskoleklass

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Att tillstyrka motionen.

Kommunstyrelsen noterar att den utredning som Grundskoleförvaltningen gjort saknar en nödvändig omvärldsanalys. Då en rad kommuner genomfört en ökning av antalet timmar i förskoleklass, så är det rimligt att Grundskolenämnden utreder vilka effekter denna åtgärd fått, pedagogiskt och ekonomiskt, hos övriga kommuner.

Ärendet i sin helhet

Anders Alftberg (SD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-09-26 lämnat in förslaget att

- Utredda möjligheten att öka antalet timmar i kommunens förskoleklasser.

Motionen har skickats på remiss till Grundskolenämnden.

Grundskolenämnden avstyrker motionen.

Kommunstyrelsens bedömning

Grundskoleförvaltningen har gjort en utredning som belyser förslagets ekonomiska och pedagogiska konsekvenser. En utökning av tiden i förskoleklass med en timme per dag, 178 dagar per år, skulle medföra en kostnadsökning på 5 646 000 kr per år

Grundskolenämnden anger i sitt remissvar att det inte är möjligt att prioritera utökandet av antalet timmar i förskoleklass inom skolans budget.

Elever i förskoleklass går idag 4 timmar per dag vilket är en timme mer än Skollagen föreskriver som ett minimum.

En närmare granskning av förskoleklassernas scheman visar dock att kommunens ambition att erbjuda 20 h förskoleklass inte efterlevs på ett stort antal skolor. På vissa skolor ingår raster och lunch i de 4 timmarna, medan andra skolor gör det inte. Detta har lett till att antal undervisningstimmar i förskoleklass varierar. Denna variation hotar ambitionen att erbjuda en likvärdig skola för våra barn. Kompletterande utredning med förslag på åtgärder behövs.

Svenska elever ska enligt skolförordningen vara garanterade 6 890 timmars undervisning under nio års grundskola. Detta är betydligt färre timmar än genomsnittet för övriga OECD-länder. Flertalet länder i OECD har fler timmar undervisning i de lägre åldrarna än vad Sverige har, samtidigt som de lyckas presterar bättre resultat. Argumentet att yngre svenska barn har en lägre kapacitet och förmåga att hantera längre skoldagar än motsvarande elevgrupp i OECD är ytterst tvivelaktigt och saknar vetenskaplig grund.

Forskning och beprövad erfarenhet visar att pedagogiska insatser och stöd i de lägre åldrarna ger en större effekt än insatser i de äldre åldrarna. Granskning av tidigare reformer i Sverige visar att utökandet av lektionstimmar gav störst effekt i de lägre åldrarna gällande skolresultat (Martin Fischer, Martin Karlsson, Therese Nilsson, *"Långsiktiga effekter av mer undervisningstid"*. SNS Analys 64, juni 2020).

Grundskolenämnden ifrågasätter det pedagogiska värdet med att utöka antalet timmar i förskoleklass med följande yttrande: *"En utökning till 25 h bedöms därför inte få större effekter på kunskapsinhämtandet då den utökade tiden sannolikt ändå skulle behöva präglas av lek snarare än mer formell undervisning"*. Uttalandet är något egendomligt och missar hur det pedagogiska arbetet bör bedrivas i förskoleklass. Skolverket konstaterar följande gällande lekens plats i lärandet: *"I läroplanen lyfts skapande och undersökande arbete samt lek fram som en väsentlig del av det aktiva lärandet. Särskilt under de tidiga skolåren har lärande lek stor betydelse för att eleverna ska tillägna sig kunskaper."* Kommunstyrelsen delar Skolverkets analys.

Kommunstyrelsen ställer sig positiv till att ytterligare utreda möjligheten att öka antalet timmar i kommunens förskoleklasser, då en kompletterande omvärldsanalys behövs. Då en rad kommuner genomfört en ökning av antalet timmar i förskoleklass, så är det rimligt att Grundskoleförvaltningen utreder vilka effekter denna åtgärd fått, pedagogiskt och ekonomiskt, i respektive kommun.

Avslutningsvis är det kommunstyrelsen uppfattning att en ordentlig genomlysning av kommunens förskoleklassverksamhet bör ske i samband med föreslagna utredning, avseende likvärdighet ur ett pedagogiskt perspektiv samt skolenheternas följsamhet gällande antal timmar som erbjuds.

Beslutsunderlag

1. Motionen
2. Beslutsförslag
3. Fullmäktigeskrivelse
4. Grundskolenämndens remissyttrande

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers(SD)
Ledamot